

Тому, Україні необхідно вдихнути життя у науково-дослідницьку базу. Щоб, через кілька років ми могли наздогнати розвинені країни та підняти економіку з «мертвої точки».

Література

1. Державна служба статистики [Електронне джерело] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. These Are the World's Most Innovative Economies [Електронне джерело] – Режим доступу: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2016-01-19/these-are-the-world-s-most-innovative-economies>
3. The Global Competitiveness Report 2015–2016 [Електронне джерело] – Режим доступу: http://www.skillsforemployment.org/KSP/en/Details/?dn=WCMSTEST4_156470
4. The Billionaire's Working To Make A Fortune In The Final Frontier [Електронне джерело] – Режим доступу: <https://www.forbes.com/sites/alexknapp/2017/03/22/the-billionaires-working-to-make-a-fortune-in-the-final-frontier/#7bb142157600>

УДК 330.341.1:658:005.332.4(043.3)

Світлана Олександрівна Стрельник

*к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
strelnyk@kneu.edu.ua*

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

РОЛЬ ИННОВАЦИЙ В ПОВЫШЕНИИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ГЛОБАЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

ROLE OF INNOVATION IN IMPROVING COMPETITIVENESS OF GLOBAL ENTERPRISES

Анотація. В умовах глобалізації та бурхливого розвитку конкурентного середовища інновації виступають найбільш важливим елементом. Підприємства з орієнтиром на інновації мають можливість не лише досягти конкурентоспроможності, але й підтримувати її протягом більш тривалого періоду часу.

Аннотация. В условиях глобализации и бурного развития конкурентной среды инновации выступают наиболее важным элементом. Предприятия с ориентиром на инновации имеют возможность не только достичь конкурентоспособности, но и поддерживать ее в течение более длительного периода времени.

Annotation. Innovation defined as the most crucial element in today's globalized and competitive environment. Enterprises focusing on innovation achieve not only competitiveness but also able to sustain them for a longer period of time.

Розвиток світової економіки наприкінці ХХ — початку ХХІ ст. знаходиться під всеохоплюючим впливом техноглобалізму, що характеризується визначальною роллю інноваційних технологій у забезпеченні міжнародної конкурентоспроможності компаній. Такі умови змушують підприємства докорінно переглядати всю систему господарювання, приділяючи особливу увагу інноваційній складовій, в першу чергу високому рівню впровадження у виробництво нових розробок і технологій.

Протягом багатьох років для компаній традиційним було опанування національного ринку з поступовою подальшою інтернаціоналізацією та виходом на культурно близькі ринки. Такий хід розвитку пояснювався за допомогою моделі Упсала (the «Uppsala Internationalization Model (U-M)», Й. Йохансон та Й. Вальне) [1]. Проте такі нововведення, як Інтернет та зниження митного контролю, дозволили малим компаніям виходити на іноземні ринки та вести бізнес по всьому світу, оминаючи традиційні стадії. Модель Упсала все ще може використовуватись для розвитку багатьох компаній, проте не може пояснити, чому підприємства, що працюють у певній ринковій ніші, стрімко розвиваються по власній схемі. Швидке зростання так званих глобальних підприємств пояснює інноваційна модель інтернаціоналізації («Innovation-Related Internationalization Model (I-M)», Білке В.; Кавусгіл С.) [2; 3]. У цій моделі інтернаціоналізація розглядається як інновація, що полягає у виході на новий

іноземний ринок. Підприємство поетапно підвищує рівень інтернаціоналізації, долаючи опір менеджменту та працівників перед інноваціями.

Інновації відіграють вирішальну роль у виникненні глобальних підприємств. Вчені припускають, що основне нововведення народжується ще до створення таких компаній, і виступає рушійною силою започаткування самого підприємства [4]. Після заснування компанії, інновації продовжують відігравати центральну роль у її розвитку, незалежно від характеру галузі, в якій фірма конкурує (високо технологічна, низько-технологічна, нетехнологічна). Як зазначають Кнайт Дж. та Кавусгіл С., конкурентна перевага підприємства на зовнішньому ринку підтримується за допомогою конкретних механізмів ізоляції, які допомагають компанії ізолюватися від конкурентів на один або більше рівнів [5]. Одним із способів побудувати такий механізм вважаються інновації. У свою чергу придбання знань та мережеві можливості відіграють важливу роль у набутті конкурентних переваг за рахунок інновацій.

Поєднання ринкових знань та технологій є надзвичайно важливим для досягнення інновацій та конкурентних переваг. Менеджмент відіграє ключову роль у забезпеченні можливостей для співробітників різних відділів (а іноді навіть інших компаній) з метою ефективного поширення та об'єднання знань, як шляху до зміцнення організаційної згуртованості та досягнення колективних цілей. Інноваційність глобальних підприємств також виражається в їхній здатності розвивати мережеві можливості з метою подолання своїх обмежених матеріальних ресурсів. Деякі вчені стверджують, що інноваційна поведінка міжнародних підприємств стимулюється ступенем їхньої участі у міжнародних мережах [6]. Існує діалектичний зв'язок між мережами та інноваціями, де структура мережі формується інноваціями, в той же час мережева структура сприяє здатності підприємств до інновацій.

Концепція «бережливого стартапу» («Leanstartup», Рис Е.) підкреслює необхідність розробки швидкої та гнучкої продукції з акцентом на зворотній зв'язок із клієнтами [7]. Послідовники цього підходу пропонують поширення мінімально життєздатного продукту на ринку якомога раніше для того, щоб звести до мінімуму вплив на стартап умов невизначеності. Тобто клієнтам пропонується на тестування замість ідеально спланованого, дуже сирий продукт, який потім швидко доопрацьовується та розвивається відповідно до потреб споживачів. Цей метод ефективно працює та допомагає багатьом підприємствам не витрачати зайві ресурси (матеріальні, часові, людські) в умовах невизначеного глобального середовища. Отже, концепція бережливого глобального стартапу підкреслює неможливість розвитку нових технологічних стартапів окремо від інновацій та інтернаціоналізації. Іншими словами, для новоствореного технологічного підприємства задачу бути глобальним та інноваційним слід розглядати одночасно в якості одного процесу.

Таким чином, інновації виступають провідною рушійною силою у забезпеченні конкурентоспроможності, рентабельності та створенні довгострокової стійкої цінності. Як показує досвід, найбільш успішними стають підприємства, що впроваджують щоденні інноваційні рішення щодо створення нових або покращення існуючих продуктів та послуг. Ефективна інноваційна діяльність перетворюється на вирішальний фактор забезпечення конкурентоспроможності глобальних підприємств і відіграє провідну роль у досягненні вагомих змін у виробничих процесах.

Література

1. Johanson J. & Vahlne J.-E. (2003). Business Relationship Learning and Commitment in the Internationalization Process. *Journal of International Entrepreneurship*, 1(1), 83-101.
2. Bilkey W.J. and Tesar G. (1977). The Export Behavior of Smaller-Sized Wisconsin Manufacturing Firms. *Journal of International Business Studies*, 3 (Spring/Summer): 93-98.
3. Cavusgil S.T. (1980). On the Internationalization Process of Firms. *European Research*, 8 (November): 273-81.
4. Laanti R., Gabrielsson M., & Gabrielsson P. 2007. The Globalization Strategies of Business-to-Business Born Global Firms in the Wireless Technology Industry. *Industrial Marketing Management*, 36(8): 1104-1117.
5. Knight G. A., & Cavusgil S. T. 2004. Innovation, Organizational capabilities, and the Born-Global Firm. *Journal of International Business Studies*, 35(2): 124-141.
6. Tolstoy D., & Agndal H. 2010. Network Resource Combinations in the International Venturing of Small Biotech Firms. *Technovation*, 30(1): 24-36.
7. Ries Eric. *The Lean Startup: How Today's Entrepreneurs Use Continuous Innovation to Create Radically Successful Businesses*. — Crown Publishing, 2011. — P. 103.